

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

סליחה. אני מתחרט!

אט-אט החל הילד לדבר ולשוחח ולספר גם הוא את הקורה עמו ביליאמסבורג הרחוקה... את זה כמובן לא חשב להסתיר - המבטא האמריקאי השגור על לשונו. דבר זה היה מעניין, אף לאחר יומים כלם התרגלו ושכחו.

מלבד? נח! נח קנא ביום-טוב המעט במדות טובות ואהוב על כל הבריות, והחל לדבר מוזר ומצחיק עם מבטא חקניני כלו ספוג בשנאה על יום-טוב חברו. בתחלה צחקו מעט החברים, אף עם הזמן התרחקו ממנו ואף הוכיחוהו על כך. אף יום-טוב הבין היטב את כונתו ונפגע עד עמקי נשמתו. חבורות חבורות החלו לדבר על הנעשה בפתה, מחלקת התפתחה וגדלה, לשון הרע ורכילות פגיעות והלבנת פנים כעין רציחה ממשי. נח לא התבייש לבזות ולדבר סרה על שאר החברים בקול ובחצפה.

יום-טוב שילד נבון היה, החכים והתישב לכתב מכתב מעמק לבו הפואב לנח. במכתב ספר את בכיותיו ודמעותיו הנגרות מעיניו במסתרים, במלותיו נסה להבין את נח שיציל את נפשו מעלבון שהיא רציחה. נח, קרא את המכתב למעלה מעשר פעמים! לבו נקרע מפאב: "אם הייתי יודע כמה אני מכאיב לו... אם הייתי מעט חושב..." חרטה גדולה גרמה לו לכתב סליחה ליום-טוב בצרוף מתנת פיוס.

למדנו במעשה על הכתות שמצאו להם מיני תכלית. רבנו מספר לנו כי אחת הכתות מצאה לה תכלית אכזרית וקשה, והיא לא פחות מאשר - לרצח אנשים! זוהי מדרגה שפלה שאין דוגמה.

סברתם המטעית היתה כי אם כל הדברים הולכים בסוף לכליון והפסד, הרי שזהו התכלית. נמצא שכל אדם הרוצח אנשים ומביאם לתכליתם הוא חשוב וראוי מאד. ובקשו אדם רוצח וכעסן ובעל קנאה ביותר.

רבנו ידע שכל פרט במעשה יהיה שיך אף לדורנו. נו, נשאל את עצמנו מה קשור אלינו פת הרציחה, הרי אין לנו בזה נסיון כלל וכלל? אלא רבי נתן מביא בלקוטי הלכות כף: "יש שמתגבר עליהם מדת רציחה שהם רוצחים ממשי, ויש שהם בעלי מחלקת שרודפין את האדם בקנאה ושנאה עד לחייו שאף היא מדת רציחה".

בשורה מרנינה נשמעה בכתה ו' מפי משה-הלל: "בעוד שלוש שבועות יכנס אלינו לפתה תלמיד חדש מאמריקה, הם עלו לארץ הקדש לדור ולחיות בין אנשי ירושלים". בין התלמידים נקראו קריאות צהלה. כל ילד שאל את שאלותיו, ביניהם נסו לגלות את שמו ומראהו.

לא ארכו הימים ואל הכתה נכנס ילד מלא חן ופשטות, יום-טוב שמו. בהפסקה הראשונה התרועעו סביבו רב ילדי הכתה, בימים שלאחר מכן קרבוהו ולמדוהו את המשחקים בהפסקות, חלקם אף הגדילו לעשות וספרו לו ממנהגי ונהגות בני ירושלים וקברי צדיקים שבה.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (9)

מהם קבוץ הנ"ל, שהלכו אחריו ונשאו אותו.

והוא הקפיד מאד על כבודו, כי היה פֶּעֶס גדול וכועס בכל פעם עליהם בקפידות גדולות, וצוה בכל פעם שינשאו אותו אנשים אחרים וכֶּעַס בכל פעם עליהם.

נמצא שזה הבעטליר הזקן הוא איש מכבד גדול, שיש לו כבוד כזה. וגם רודף אחר הכבוד, כי הוא מקפיד כל־כך על כבודו כנ"ל.

על־כן הוטב בעיני הפת הזאת הבעטליר הזה וקבלו אותו למלך. ולהיות גם ארץ גורמת, כי יש ארץ שגורמת ומסגלת לכבוד, וכן יש ארץ גורמת למדה אחרת, על־כן אלו הפת (שחקרו לעצמם שעקר התכלית הוא כבוד) בקשו ארץ גורמת לכבוד, ומצאו מדינה שמסגלת לזה וישבו שם.

עד שנספם אצלם, שעקר התכלית הוא כבוד. על־כן צריכין לבקש איש מכבד, וגם שיהיה רודף אחר הכבוד, הינו שיהיה רודף אחר הכבוד וישיג את הכבוד (שזהו איש מכבד, שיש לו כבוד), כי מאחר שהוא איש מכבד, שיש לו כבוד, והוא רודף אחר כבוד, ומסיע את הטבע שהיא רוצה בכבוד כנ"ל,

נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו, כי התכלית הוא כבוד (כל זה היה דעתם הסכלה והנבוכה), כנ"ל, על־כן זה האיש ראוי להיות מלך.

והלכו לבקש איש כזה, והלכו ומצאו שהיו נושאים את 'בעטליר' זקן אחד, והלכו אחריו לערף חמשה מאות אנשים, כלם 'ציגיינירס', וגם הוא היה 'ציגייניר'.

והבעטליר הזה היה עור ועקם ואֵלִם, והאנשים הנ"ל הלכו אחריו, כי כלם היו אנשי המשפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו, עד שנעשה

פֶּת אַחֶרֶת אָמְרוּ, שְׂאִין הַכָּבוֹד עֵקֶר הַתְּכֵלִית,
וְחָקְרוּ שְׁעֵקֶר הַתְּכֵלִית הוּא רְצִיחָה. כִּי אָנוּ
רוֹאִים שְׁכָל הַדְּבָרִים נִכְלִים וְנִפְסָדִים, וְכָל
מֶה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, עֹשִׁים וְצִמְחִים וּבְנֵי־
אָדָם וְכָל מֶה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הַכֹּל צָרִיף
לְבוֹא לְכֻלְיוֹן וְהַפְסָד, נִמְצָא שֶׁתְּכֵלִית הַכֹּל
הוּא הַכֻּלְיוֹן וְהַהֲפָסָד, עַל־כֵּן הָרוֹצֵחַ,
שֶׁהוּא הוֹרֵג וּמְכַלֶּה בְּנֵי־אָדָם, נִמְצָא
שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְהַבִּיא אֶת הָעוֹלָם אֶל
הַתְּכֵלִית, עַל־כֵּן נִסְכָּם בִּינֵיהֶם שֶׁהַתְּכֵלִית
הוּא רְצִיחָה. וּבִקְשׁוּ אִיזָה אִישׁ שֶׁיְהִי רוֹצֵחַ
וְכַעֲסָן וּבַעַל־קִנְיָה בְּיוֹתֵר, כִּי אִישׁ כָּזֶה
הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתְּכֵלִית (לְפִי דַעְתָּם
הַנְּבוּכָה), וְהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מֶלֶךְ. וְהִלְכוּ
לְבַקֵּשׁ, וְשָׁמְעוּ קוֹל צַעֲקָה. וְשָׁאֲלוּ: מִהוּ
קוֹל הַצַּעֲקָה הַזֹּאת. וְהִשִּׁיבוּ לָהֶם, שֶׁקוֹל
הַצַּעֲקָה הַזֶּה, הִיּוֹת שֶׁאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו
וְאֶת אִמּוֹ. עָנוּ וְאָמְרוּ: וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב
וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁיְהִי אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ,
הָאִישׁ הַזֶּה הִשִּׁיג אֶת הַתְּכֵלִית. וְהוֹטֵב
בְּעֵינֵיהֶם,

וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ. וּבִקְשׁוּ לָהֶם
אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְרְצִיחָה, וּבִחְרוּ לָהֶם בְּמִקְוֶה

הָרִים וּגְבָעוֹת שֶׁהוּא מְקוֹם הָרוֹצְחִים,
וְהִלְכוּ לָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עִם מֶלֶכָם.

פֶּת אַחֶרֶת אָמְרוּ, שְׂרָאוּי לְמֶלֶךְ מִי שֵׁישׁ לוֹ
שְׁפַע מְזוֹנוֹת הָרֵבָה, וְאִינוּ נִזְוֵן מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל
שָׂאֵר בְּנֵי־אָדָם, רַק מִמְּזוֹנוֹת דִּיקִים (כְּגוֹן
חֶלֶב, כֶּדִּי שֶׁלֹא יִתְגַּשֵּׁם שְׁכָלוֹ), וְאִישׁ כָּזֶה רָאוּי
לְמֶלֶךְ. אָךְ לֹא מִצָּאוּ תַכְף אִישׁ כָּזֶה שֶׁלֹא
יְהִי נִזְוֵן מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל שָׂאֵר בְּנֵי־אָדָם,
וּבִחְרוּ לָהֶם לְפִי שְׁעָה אִישׁ עֹשִׂיר שֵׁישׁ לוֹ
שְׁפַע מְזוֹנוֹת הָרֵבָה, עַד אֲשֶׁר יִמְצָאוּ אִישׁ
כְּרִצּוֹנָם, דִּהְיוּ שֶׁלֹא יְהִי נִזְוֵן וְכו' כַּנ"ל,
וּלְפִי שְׁעָה עָשׂוּ אֶת הָעֹשִׂיר לְמֶלֶךְ, עַד אֲשֶׁר
יִמְצָאוּ אִישׁ כַּנ"ל, אֲזַי יֵרֵד הָעֹשִׂיר מִן
הַמְּלוּכָה. וַיִּקְבְּלוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמֶלֶךְ.
וּבִחְרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם.

פֶּת אַחֶרֶת אָמְרוּ, שִׁפְת־תֹּאֵר רָאוּיָה לְמֶלֶךְ,
כִּי עֵקֶר הַתְּכֵלִית שֶׁיְהִי הָעוֹלָם מֵיִשָּׁב, כִּי
לָזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמֵאַחֵר שֶׁיִפְת־תֹּאֵר
מְעוֹרֶרֶת תִּאָּוָה זֹו לְיִשׁוּב הָעוֹלָם, נִמְצָא
שֶׁהִיא מְבִיאָה אֶל הַתְּכֵלִית, עַל־כֵּן יִפֹּת
תֹּאֵר רָאוּיָה לְמֶלֶךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם יִפְת־תֹּאֵר
וּמְלָכָה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת
לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

שאלות לחידודא

בחן 38אך:

מעשה י"ב מבעל תפילה (9)

ד. את מי מצאו ראוי למלך הכת שבחרו מלך שאוכל רק מזונות דקים?

- ☐ מצאו אחד שאוכל רק מזונות דקים
- ☐ לא מצאו, ובחרו בינתיים עשיר למלך
- ☐ לא מצאו להם מלך

ה. את מי לקחו למלך, הכת שאמרו שהתכלית היא שיהיה העולם מיושב?

- ☐ אחד שהיה לו הרבה בנים
- ☐ אחד שהיה לו הרבה נשים
- ☐ יפת תואר

ו. האם למדת את המעשה השבוע?

- ☐ רציתי
- ☐ פעם
- ☐ פעמיים

א. איזה מלך מצאו כת הכבוד שראוי להיות להם למלך?

- ☐ זקן אחד (בעטלער) עור ועקם ואלם, שהקפיד מאוד על כבודו
- ☐ זקן אחד בעל בשר שדוחף את כולם
- ☐ איש צעיר שכל היום מדבר על כבודו

ב. למה אמרו הכת השני' שהתכלית היא רציחה?

- ☐ כי מי שרוצח אנשים הרבה, יש לו כבוד
- ☐ כי כל הדברים נכלין ונפסדין, והרוצח מכלה בני אדם
- ☐ שתי התשובות נכונות

ג. איזה מלך מצאו שראוי להיות להם למלך?

- ☐ אחד שרצח הרבה אנשים
- ☐ אחד ששחט את בניו
- ☐ אחד ששחט את אביו ואת אמו

בעומק המעשה

ובקשו להם ארץ גורמת לזה, באיזה מן הכתות מפרט רבינו איזה סוג ארץ גורמת להנהגה של הכת? תציין בבל אלו מארבע הלשונות על איזה כת כתב רבינו ובחרו להם ארץ גורמת לזה ובקשו להם ארץ גורמת לזה ובקשו להם ארץ גורמת ל... עליכן אלו הכת בקשו ארץ גורמת...

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (8)

במה פעמים במעשה זו נתן הבעל תפילה עצה? ולמי? פעמיים,

1, למלך - שיתנו לבת יחידה של המלך את הגבור לבעל

2, למדינה של עשירות שצריכין לחקד הדרך והנהגה של אותו הגבור כדי שיפיר עלידיה אם הוא אותו הגבור

במה פעמים כתוב במעשה זו "רוח סערה"? 5 פעמים

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com